

กฎ ก.ตร.

ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ

พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๒) มาตรา ๗๑ (๕) และมาตรา ๑๓๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ ผู้ที่จะได้รับการบรรจุนอกจาก ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๗๑ (๑) ถึง (๔) แล้ว จะต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามมาตรา ๗๑ (๕) ดังต่อไปนี้
- (๑) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น
 - (๒) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย ขัดต่อมาตรฐานทางจริยธรรม หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
 - (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น ของรัฐ
- (๖) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออกหรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัย ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น
 - (๗) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น
 - (๘) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ
 - (๙) ในกรณีที่เป็นชาย
- (ก) ถ้าเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตที่ใช้กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารต้องลงบัญชี ทหารกองเกินตามกฎหมายนั้นแล้ว

(ข) ร่างกายต้องสูงไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยหกสิบเซนติเมตร และรอบอกต้องไม่น้อยกว่า เจ็ดสิบเจ็ดเซนติเมตร

ในกรณีที่เป็นหญิงร่างกายต้องสูงไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเซนติเมตร

- (๑๐) มีอายุไม่เกินสามสิบห้าปีบริบูรณ์ ในกรณีมีการเปิดรับสมัครคัดเลือกหรือสอบแข่งขัน ให้นับอายุสามสิบห้าปีบริบูรณ์ ถึงวันปิดรับสมัคร ยกเว้นผู้สมัครกลับเข้ารับราชการ หรือโอนมา รับราชการตำรวจ
 - (๑๑) ไม่เป็นผู้มีสายตาผิดปกติ ตรวจแบบเสนลเลน (ปกติ ๖/๖)
 - (๑๒) ไม่เป็นผู้มีตาบอดสี
- (๑๓) ไม่เป็นผู้มีแผลเป็น ไฝ ปาน รอยสัก หูด หรือซีสต์ ที่ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งมีขนาดใหญ่ หรือมากจนแลดูน่าเกลียด
- (๑๔) ไม่เป็นโรค อาการ ภาวะอื่นใด หรือมีลักษณะต้องห้าม ที่ไม่ควรเป็นข้าราชการตำรวจ ตามบัญชีแนบท้าย

ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๒ (๒) หรือข้อ ๒ (๔) ก.ตร. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๒ (๕) หรือข้อ ๒ (๖) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการ ไปเกินสองปีแล้ว หรือผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๒ (๗) ถ้าผู้นั้นออกจากงานหรือออกจากราชการ เกินสามปีแล้ว และมิใช่กรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.ตร. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ มติ ก.ตร. ในการประชุมยกเว้นเช่นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์ การลงมติให้กระทำโดยลับ

ในกรณีที่หน่วยงานใดมีความจำเป็นต้องรับสมัครบุคคลที่มีอายุเกินสามสิบห้าปีขึ้นไป ให้เสนอ สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาอนุมัติ พร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็น เป็นกรณี ๆ ไป

ผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตามข้อ ๒ (๑๑) (๑๒) (๑๓) หรือ (๑๔) ถ้าเป็นการรับสมัครเพื่อบรรจุ เป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งต้องใช้คุณวุฒิเฉพาะ หรือต้องใช้ความรู้ความชำนาญ ในทางวิชาการเป็นพิเศษ เช่น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านการแพทย์ นักดนตรี ช่าง เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่เก็บกู้วัตถุระเบิด และอื่น ๆ ก็ให้แพทย์ตรวจไปตามระเบียบ หากเห็นว่าการขาดคุณสมบัตินั้น ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้เสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาอนุมัติยกเว้น เป็นกรณีพิเศษเฉพาะ เป็นกรณี ๆ ไป

ถ้าเป็นการรับสมัครเพื่อบรรจุข้าราชการตำรวจซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการตำรวจ ให้ยกเว้นการขาดคุณสมบัติตามข้อ ๒ (๙) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ให้เป็น กรณีพิเศษทุกรายไป

ถ้าเป็นการรับสมัครบุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสำคัญ ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดคุณสมบัติในเรื่องส่วนสูง และรอบอกที่เพิ่มขึ้นกว่าเกณฑ์ปกติที่กำหนด ตามข้อ ๒ (๙) หรือต้องกำหนดค่าดัชนีมวลกาย (BODY MASS INDEX) เพื่อให้ได้ผู้ที่มีขนาดร่างกาย

เหมาะสมกับการปฏิบัติภารกิจของหน่วย เช่น การถวายความปลอดภัยองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ พระราชอาคันตุกะ การอารักขาบุคคลสำคัญอื่น ๆ การปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการก่อการจลาจล การต่อต้านการก่อการร้ายสากลและการก่อการร้ายในเมือง หรือการรักษาความปลอดภัย ให้เสนอ สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาอนุมัติ พร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็น เป็นกรณี ๆ ไป

- ข้อ ๓ ให้ถือว่าผู้มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อนที่กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ เป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎ ก.ตร. นี้
- ข้อ ๔ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการตามมาตรา ๑๓๖ (๓) ให้สั่งได้เมื่อปรากฏว่า ข้าราชการตำรวจผู้นั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้
 - (๑) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
 - (๓) เป็นโรคเรื้อนในระยะติดต่อหรือในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
 - (๔) เป็นวัณโรคในระยะอันตราย
 - (๕) เป็นโรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
 - (๖) เป็นโรคติดยาเสพติดให้โทษ
 - (๗) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง

โรคหรืออาการตามข้อ ๔ (๓) ถึง (๗) ให้อยู่ในดุลยพินิจคณะกรรมการแพทย์โรงพยาบาลตำรวจ เห็นว่าไม่ควรรับราชการตำรวจ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

บัญชีโรค อาการ ภาวะอื่นใด หรือมีลักษณะต้องห้าม ที่ไม่ควรเป็นข้าราชการตำรวจ ตามข้อ ๒ (๑๔) แนบท้าย กฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ

๑. ร่างกายผิดปกติ หรือพิกลรูป หรือพิการ

- ๑.๑ ศีรษะและหน้าผิดรูปจนดูน่าเกลียด
- ๑.๒ รูปวิปริตต่าง ๆ (MALFORMATION) ของริมฝีปาก หรือ จมูก เช่น ปาก หรือ จมูกแหว่ง ริมฝีปากแบะ เชิด หรือหุบไม่ลงจนน่าเกลียด
- ๑.๓ ซอกคอหรือซอกรักแร้ติดกัน
- ๑.๔ แขนขา
 - ๑.๔.๑ ยาวไม่เท่ากันหรือผิดรูปจนมองเห็นได้ชัด
 - ๑.๔.๒ โค้งเข้าหรือโค้งออก
 - ๑.๔.๓ ปิดเก
- ๑.๕ มือหรือเท้า
 - ๑.๕.๑ บิดเก
 - ๑.๕.๒ นิ้วมือหรือนิ้วเท้าด้วน
 - ๑.๕.๓ นิ้วมือหรือนิ้วเท้า มีจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่าปกติ
 - ๑.๕.๔ นิ้วบิดเกและทำงานไม่ถนัด
 - ๑.๕.๕ ช่องระหว่างนิ้วมือหรือนิ้วเท้าติดกัน
 - ๑.๕.๖ มือหรือเท้าผิดรูปจนดูน่าเกลียด

๒. กระดูกและกล้ามเนื้อ

- ๒.๑ ข้อเคลื่อนไหวไม่สะดวกจนทำให้อวัยวะที่ติดต่อกับข้อนั้นใช้การไม่ได้
- ๒.๒ ข้อหลวมหลุดบ่อย ๆ
- ๒.๓ ข้ออักเสบจนกระดูกเปลี่ยนรูป
- ๒.๔ คอเอียงหรือแข็งที่อ เนื่องจากกระดูกหรือกล้ามเนื้อพิการ
- ๒.๕ กระดูกสันหลังคด หรือโก่ง หรือแอ่น
- ๒.๖ เท้าปุก (CLUB FOOT)
- ๒.๗ กระดูกอักเสบ (OSTEOMYELITIS)
- ๒.๘ กระดูกหัก ต่อไม่ติด หรือติดแล้วแต่มีความพิการผิดรูป
- ๒.๙ กล้ามเนื้อส่วนใดส่วนหนึ่งเหี่ยวลีบ

๓. ผิวหนัง

- ๓.๑ โรคผิวหนังทุกชนิดซึ่งเป็นที่น่ารังเกียจแก่ผู้อื่น
- ๓.๒ แผลเรื้อรังของผิวหนังซึ่งยากต่อการรักษา
- ๓.๓ เนื้องอก (NEOPLASM) ที่หน้า มีขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ห้าเซนติเมตรขึ้นไป
- ๓.๔ คนเผือก

๔. ตา หู คอ จมูก

- ๔.๑ ตาเหล่จนปรากฏเห็นได้ชัด
- ๔.๒ ต้อกระจก
- ๔.๓ แผลเป็นที่ตาหรือกระจกตาดำขุ่น จนสามารถตรวจพบได้ด้วยตาเปล่า

- ๔.๔ ลูกตาสั่น
- ๔.๕ หนังตาตก หรือหนังตาม้วนออกนอก หรือหนังตาม้วนเข้าใน
- ๔.๖ หนังตาแหว่งจนเสียรูป
- ๔.๗ หนังตาปิดไม่สนิท
- ๔.๘ ถุงน้ำตาอักเสบเรื้อรัง
- ๔.๙ ต้อเนื้องอกเข้าไปในลูกตาดำเกินกว่าหนึ่งมิลลิเมตร
- ๔.๑๐ ตาโปนจนเห็นได้ชัดแลดูน่าเกลียด
- ๔.๑๑ ต้อหิน
- ๔.๑๒ ช่องหนังตา (PALPEBRAL FISSURE) กว้างไม่เท่ากันจนดูน่าเกลียด
- ๔.๑๓ เคยผ่าตัดกระดูกมาสตอยด์ออกทั้งหมด
- ๔.๑๔ หูหนวกหรือไม่ได้ยินในระดับที่ทำให้การสื่อสารบกพร่อง
- ๔.๑๕ แก้วหูทะลุเกินหนึ่งในสามของเส้นผ่าศูนย์กลาง
- ๔.๑๖ หูน้ำหนวกมีหนองเรื้อรัง

๕. ฟัน

- ๕.๑ ฟันผุมากหลายซึ่มองเห็นได้อย่างชัดเจน
- ๕.๒ มีรากฟันเหลืออยู่ในช่องปากมากกว่าสามซึ่
- ๕.๓ ไม่มีฟันเกินกว่าห้าซี่ เว้นแต่ใส่ฟันปลอมแทนที่เรียบร้อยแล้ว
- ๕.๔ เป็นโรคปริทันต์จนเห็นลักษณะอาการได้ชัดเจน
- ๕.๕ การสบฟันผิดปกติอย่างมากจนขัดต่อการเคี้ยวอาหารหรือทำให้รูปลักษณ์ของใบหน้าเปลี่ยนไป อย่างเห็นได้ชัด

๖. ระบบหัวใจและหลอดเลือด

- ๖.๑ หัวใจเต้นเร็วกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบครั้งต่อนาที หรือช้ากว่าสี่สิบห้าครั้งต่อนาที หรือมี เอ.วี.บล็อค หรือเต้นผิดปกติชนิดเอเทรียลไฟบริลเลชั่น หรือเอเทรียลฟลัตเตอร์
- ๖.๒ ความดันเลือดสูงกว่า ๑๔๐/๙๐ มิลลิเมตรปรอท
- ๖.๓ ลักษณะแสดงทาง อี.ซี.จี. ผิดปกติ ที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพ
- ๖.๔ หัวใจมีขนาดโตมากผิดปกติ
- ๖.๕ หัวใจพิการแต่กำเนิด
- ๖.๖ หัวใจวายและมีเลือดคั่ง
- ๖.๗ เสียงของหัวใจ (รั่ว/ตีบ) ผิดปกติ (ORGANIC MURMUR)
- ๖.๘ อนิวริซึมของหลอดเลือดใหญ่
- ๖.๙ หลอดเลือดดำขอดอยู่ที่ถุงอัณฑะ ขา หรือแขน ซึ่งเป็นมากจนเห็นได้ชัด

๗. ระบบหายใจ

- ๗.๑ หลอดลมอักเสบเรื้อรัง
- ๗.๒ ถุงลมโป่งพอง
- ๗.๓ มีน้ำ หรือหนอง หรือลม ในช่องเยื่อหุ้มปอด
- ๗.๔ วัณโรคปอดในระยะอันตราย
- ๗.๕ โรคหืด
- ๗.๖ ปอดอักเสบ

๘. ระบบทางเดินอาหาร

- ๘.๑ ตับหรือม้ามโต ซึ่งตรวจพบโดยการใช้มือคลำ
- ๘.๒ ตับแข็ง
- ๘.๓ ฝีที่ตับ
- ಡ.**๔ ดี**ซ่าน
- **๘.๕ ท้องมาน**
- ๘.๖ รูแผลเรื้อรังจากฟิสตูลา หรือไซนัสที่ผนังหน้าท้อง
- ๘.๗ ไส้เลื่อนทุกชนิด
- ๘.๘ ริดสีดวงทวารหนักที่เห็นได้ชัด
- ๘.๙ ทวารหนักอักเสบ หรือส่วนสุดท้ายของลำไส้ปลิ้นออกมานอกทวารหนัก
- ๘.๑๐ ฝีคัณฑสูตร

๙. ระบบทางเดินปัสสาวะ อวัยวะสืบพันธุ์ รวมทั้งกามโรค

- ๙.๑ ไตหรือกรวยไต อักเสบ หรือเสื่อม หรือหย่อน หรือพอง
- ๙.๒ นิ่วที่ไตหรือท่อไต
- ๙.๓ องคชาติถูกตัดหรือขาด
- ๙.๔ ถุงน้ำที่ลูกอัณฑะ
- ๙.๕ ลูกอัณฑะอักเสบ หรือท่ออสุจิอักเสบ
- ๙.๖ กามโรคระยะติดต่อ
- ๙.๗ กะเทย (HERMAPHRODISM)
- ๙.๘ ฝังมุกที่อวัยวะเพศ
- ๙.๙ หนังหุ้มปลายอวัยวะเพศตีบแคบ
- ๙.๑๐ ลูกอัณฑะไม่ลงถุง ยกเว้นจะได้รับการผ่าตัดรักษามาแล้ว

๑๐. ระบบจิตประสาท

- ๑๐.๑ โรคจิต (PSYCHOSIS) ทุกประเภท
- ๑๐.๒ โรคอารมณ์แปรปรวนที่มีอาการรุนแรงหรือเรื้อรัง
- ๑๐.๓ เป็นใบ้ หรือพูดไม่ชัด หรือพูดติดอ่าง
- ๑๐.๔ ความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า ๗๐
- ๑๐.๕ อัมพาตหรือการเคลื่อนไหวผิดปกติ
- ๑๐.๖ โรคลมชัก (EPILEPSY)

๑๑. เบ็ดเตล็ด

- ๑๑.๑ โรคคอหอยพอกเป็นพิษ (THYROTOXICOSIS)
- ๑๑.๒ โรคเก๊าท์
- ๑๑.๓ โรคอ้วนพีจากต่อมไทรอยด์ผิดปกติ (MYXEDEMA)
- ๑๑.๔ เบาหวาน
- ๑๑.๕ ร่างกายโตผิดปกติ (ACROMEGALY)
- ๑๑.๖ โรคอ้วนพี (OBESITY) ซึ่งมีดัชนีมวลกาย (BODY MASS INDEX) ตั้งแต่สามสิบห้ากิโลกรัม ต่อตารางเมตรขึ้นไป
- ๑๑.๗ โรคของเลือด และอวัยวะก่อกำเนิดเลือด (DISEASES OF BLOOD AND BLOOD FORMING ORGANS) ผิดปกติอย่างถาวร และอาจเป็นอันตราย

๑๑.๘ โรคติดเชื้อ หรือโรคเกิดจากปรสิต

๑๑.๘.๑ โรคเรื้อน (LEPROSY)

๑๑.๘.๒ โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่น่ารังเกียจแก่สังคม

๑๑.๘.๓ โรคคุดทะราด หรือรองพื้น (YAWS)

๑๑.๘.๔ โรคติดเชื้อเรื้อรังระยะแสดงอาการรุนแรง ซึ่งไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

๑๑.๘.๕ โรคเอดส์ และ/หรือ ติดเชื้อ เอชไอวี่ (HIV)

๑๑.๙ เนื้องอก

๑๑.๙.๑ เนื้องอกไม่ร้ายที่มีขนาดใหญ่

๑๑.๙.๒ เนื้องอกร้ายไม่ว่าจะเป็นที่อวัยวะใด

๑๒. โรคติดยาเสพติดให้โทษ

๑๓. โรคพิษสุราเรื้อรัง

๑๔. โรค อาการ ภาวะอื่นใด หรือมีลักษณะต้องห้าม ซึ่งอยู่ในดุลยพินิจคณะกรรมการแพทย์โรงพยาบาล ตำรวจ เห็นว่าไม่ควรเป็นข้าราชการตำรวจ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ตร. ฉบับนี้ คือ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป โดยมีบทบัญญัติกำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ตร. นี้